

**Kvalitetsstandard
for social behandling af stofmisbrug i
Morsø Kommune
2009 - 2011**

MORSØ KOMMUNE

MORS
HJERTET I NORDVEST

Forord

I henhold til Socialministeriets bekendtgørelse nr. 622 af 15. juni 2006 skal kommunalbestyrelsen fastsætte kvalitetsstandarder for kommunens tilbud om social behandling for stofmisbrug jfr. Lov om Social Service, § 101 (Serviceloven).

Formålet med kvalitetsstandarden er at gøre Kommunens målsætninger, tilbud og praksis på området synlige og tilgængelige for borgerne.

- Kvalitetsstandarden er en beskrivelse af Morsø Kommunes standard for social behandling af stofmisbrug.
- Kvalitetsstandarden er information til borgerne om de tilbud og ydelser, Kommunen tilbyder borgere, der ønsker behandling for stofmisbrug.
- Kvalitetsstandarden er en formidling af oplysninger til stofmisbrugere, pårørende, herunder også børn af stofmisbrugere og til øvrige relevante samarbejdspartnere.

Denne kvalitetsstandard er godkendt af kommunalbestyrelsen i Morsø Kommune og er gældende i en toårig periode 2009 – 2011.

Indholdsfortegnelse

Indledning	4
Lovgrundlag for social behandling af stofmisbrug	5
Følgende lovbestemmelser har også betydning for stofmisbrugsområdet:	5
1. Opgaver	6
2. Målgrupper	6
3. Overordnede mål for indsatsen	6
Ydelserne i behandlingsindsatsen omfatter:	6
4. Organisatorisk struktur på Morsø Rusmiddel Center	7
5. Visitationsproceduren	7
Visitationsproceduren omfatter	8
6. Behandlingsgaranti	8
7. Muligheden for frit valg	8
8. Handleplaner udarbejdelse, koordinering og opfølgning	9
9. Brugerinddragelse	9
Brugermøder	9
Brugerråd og brugerrådsmøder	10
10. Reglerne for betaling af kost og logi m.v.	10
11. Information om sagsbehandling og klageadgang	10
Klage over sundhedsfaglig behandling	10
Klage over social behandling	11
12. Personalets faglige kvalifikationer og kompetenceudvikling	12
13. Monitorering af indsatsen	12

Indledning

I forbindelse med kommunalreformen, blev der på misbrugsområdet indgået en partnerskabsaftale mellem Morsø og Thisted Kommune.

Aftalen blev efterfølgende opsagt, og Morsø Kommune etablerede den 1. januar 2009 Morsø Rusmiddel Center på adressen Strandparken 76, 1., 7900 Nykøbing Mors.

Udgangspunktet for indsatsen på Morsø Rusmiddel Centeret bygger på værdierne:

Gensidig **respekt**, **nærvær** og **faglighed**.

Værdier defineres som det, der begrundes og motiveres personalets konkrete handlinger i samspillet med interessenterne: Brugere, pårørende, kolleger, samarbejdspartnere, politikere samt Kommunens øvrige borgere.

Værdigrundlaget skal sikre, at samarbejdet omkring rådgivning, vejledning, visitation og behandlingsforløb udvikles i overensstemmelse med interessenternes behov og ønsker.

Værdien **respekt** defineres ved:

- At respektere den enkelte som menneske
- At samarbejde respektfuldt
- At påskønne den enkeltes indsats
- At muliggøre den enkeltes medbestemmelse

Værdien **nærvær** defineres ved:

- At turde være nærværende og tilgængelig
- At være åben og imødekommende
- At skabe en tryk og tillidsfuld ramme
- At informere godt

Værdien **faglighed** defineres ved:

- At yde faglig kvalitet
- At skabe sammenhæng

Lovgrundlag for social behandling af stofmisbrug

- Servicelovens § 101, fastlægger kommunens pligt til at tilbyde social behandling af stofmisbrug til dens borgere, herunder behandling af unge under 18 år. Senest 14 dage efter første henvendelse vil borgeren få tilbud om behandling. Som led i behandlingen laves der en behandlingsplan i samarbejde og i åben dialog med den enkelte borger. En borger, der er visiteret til behandling, kan vælge at blive behandlet i et andet offentligt behandlingstilbud eller godkendt privat behandlingstilbud af tilsvarende karakter som det, der er visiteret til.
- Sundhedslovens § 142, fastlægger den lægelige behandling. Regler og standarder for den medicinske behandling, herunder substitutionsbehandling med metadon og buprenorphin, er beskrevet i Sundhedsstyrelsens cirkulære om ordination af afhængighedsskabende lægemidler, cirkulære nr. 12, 13. januar 2003.

Følgende lovbestemmelser har også betydning for stofmisbrugsområdet:

- Servicelovens §§ 10-12, beskriver, at Kommunen er forpligtiget til at yde rådgivning til borgeren
- Servicelovens § 16, beskriver de generelle bestemmelser om brugernes inddragelse, tilrettelæggelse og udnyttelsen af behandlingstilbud.
- Servicelovens § 81, forpligter Kommunen til at hjælpe borgere med et stofmisbrug, hvor borgeren er medbestemmende i forhold til at planlægge sin egen behandling i en åben og helhedsorienteret dialog, tilpasset borgerens behov.
- Servicelovens § 107, stk. 2, fastslår, at kommunen sikre at der er det nødvendige antal pladser til borgerne. Her menes bl.a. boformer til midlertidigt ophold til blandt andet stofmisbrugere. De pladser der i daglig tale kaldes døgnbehandling.
- Servicelovens § 141, beskriver at kommunen er forpligtet til at tilbyde borgeren at lave en handleplan, som et redskab til at sikre en helhedsorienteret og åben indsats i samarbejde med borgeren.

1. Opgaver

Morsø Kommune, Trivsel og Sundhed, herunder: Morsø Rusmiddel Center varetager rådgivning, vejledning og visitation til behandling af stofafhængige borgere.

Pårørende til og børn af stofafhængige kan også få råd og vejledning af Morsø Rusmiddel Center.

Udover rådgivning og visitation til behandling af enkeltpersoner tilbyder Morsø Rusmiddel Center oplysning om brug og misbrug af rusmidler til borgere, samarbejdspartnere, skoler og institutioner i Morsø Kommune.

2. Målgrupper

Alle borgere – uanset alder – med behov for råd og vejledning i forhold til stofmisbrug, herunder også pårørende til personer med et misbrug.

3. Overordnede mål for indsatsen

Morsø Kommune arbejder på at yde en tidlig, hurtig og helhedsorienteret indsats overfor stofmisbrugere i Kommunen.

Indsatsen overfor borgeren planlægges således, at borgeren har kontakt med færrest muligt ansatte under behandlingsforløbet. Forløbet sker for at skabe sammenhæng i borgerens dag og på længere sigt et sammenhængende arbejds-, fritids- og familieliv.

Der arbejdes på et behandlingsforløb i tæt samarbejde med såvel interne som eksterne samarbejdspartnere om en helhedsplan for den enkelte borger.

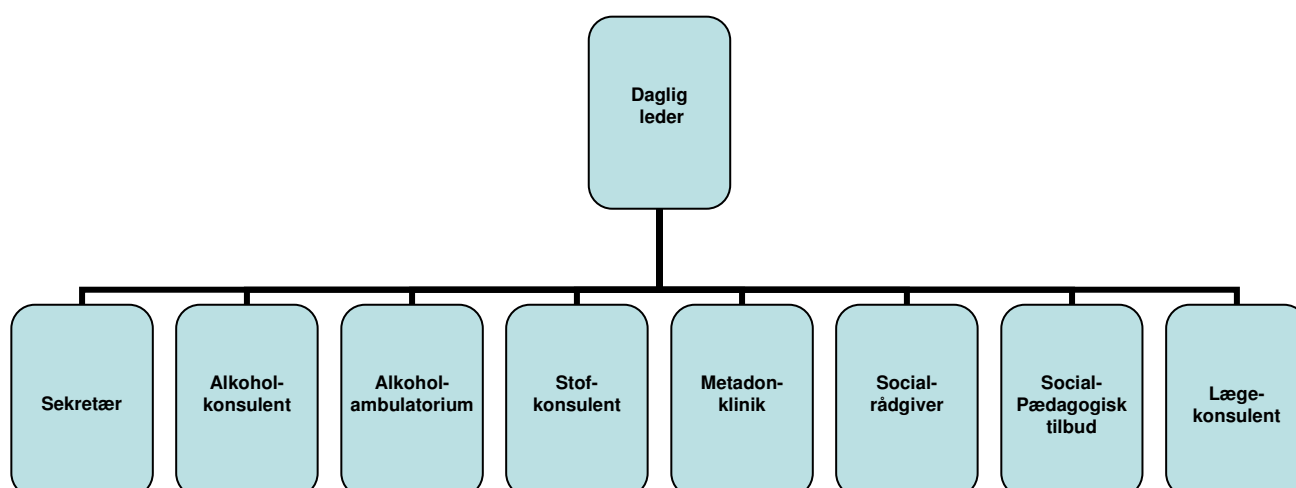
Morsø Kommunes borgere får hjælp, uanset hvor de henvender sig i kommunen.

Ydelserne i behandlingsindsatsen omfatter:

- Rådgivning af stofmisbrugere og pårørende, i denne sammenhæng kan pårørende være såvel familie, venner, arbejdsgiver, læge, kriminalforsorgen eller andre relevante myndigheder.
- Ambulant behandling, der har forskellig intensitet, og som planlægges ud fra en individuel vurdering samt individuelle behov
- Familiebehandling, der er et specialiseret tilbud rettet mod gravide stofmisbrugere og familier med misbrugsproblemer. Behandlingen kan være selvstændig og/eller som et tværgående supplement i en anden afdelings behandling
- Behandling af børn og unge under 18 år, der foregår i et tæt samarbejde med forældremyndigsindehaveren og Morsø Kommunes Børne- og Familieenheden.

- Døgnbehandling, der finder sted uden for Morsø Rusmiddel Center, og etableres i samarbejde med borgeren. Behandlingstilbuddet er rettet mod borgere, der ikke kan profitere af en ambulans behandling. Særligt for gravide stofmisbrugere gælder det, at de fra 1. juli 2007 kan få kontrakt på et døgnbehandlingsforløb. Kontrakten giver mulighed for tvangstilbageholdelse i behandlingsforløbet, hvis det vurderes at være til skade for den gravide eller det ufødte barn, at den gravide forlader behandlingen i utide.
- Opfølgning med døgnbehandling der retter sig mod borgere med særlige behandlingsbehov – og der af Morsø Rusmiddel Center er visiteret til døgnbehandling
- Det lægelige behandlingstilbud, med substitutionsbehandling retter sig mod borgere med et misbrug af opioider. Dette behandlingstilbud varetages af Morsø Rusmiddel Centers lægekonsulent. Anden medicinsk behandling foretages af borgerens egen læge og i samarbejde med Morsø Rusmiddel Center.

4. Organisatorisk struktur på Morsø Rusmiddel Center

Metadonklinik og alkoholambulatorium er organiseret med sygeplejerske og en social- og sundhedshjælper.

Det socialpædagogiske tilbud er organiseret med to pædagoger.

5. Visitationsproceduren

For borgere med behov for rådgivning, vejledning og/eller behandling, kan henvendelse ske til Morsø Rusmiddel Center eller anden myndighed ved Morsø Kommune.

Morsø Rusmiddel Center yder rådgivning og vejledning, uden at man behøver at oplyse navn og adresse. Hvis en egentlig behandling skal påbegyndes, kan man ikke længere være anonym.

Henvendelse kan ske på eget initiativ eller efter henvisning fra egen læge, sagsbehandler, eller andre. Det kan anbefales, at der ringes og aftales tid for en personlig samtale.

Henvendelse kan ske på:

Morsø Rusmiddel Center
Strandparken 76, 1. sal
7900 Nykøbing M.

Tlf.: 99 70 62 62

Visitationsproceduren omfatter

Afklaring og udredning: uanset hvor en borger henvender sig med ønske om behandling, vil dette ske på en hurtig og ukompliceret måde og i tæt samarbejde med borgeren og andre relevante instanser.

Behandlingsforløb: indstilling til behandling sker inden for en tidsramme, der gør, at behandlingen kan påbegyndes indenfor 14 dage fra første henvendelse, således at den lovbestemte behandlingsgaranti overholdes.

Forlængelse af behandling: senest 30 dage før udløb af behandlingsbevilling, ved fremsendelse af nyt visitationsoplæg.

Ved ændringer i et bevilget behandlingsforløb skal der fremsendes nyt visitationsoplæg.

6. Behandlingsgaranti

Folketinget har med virkning fra 1. januar 2003 vedtaget en behandlingsgaranti for behandling af stofmisbrug. I Lov om social service § 101, stk. 2, er der fastsat en behandlingsgaranti på 14 dage.

Det betyder, at der højst må gå 14 dage fra borgeren har henvendt sig med henblik på at komme i behandling, til behandlingen er sat i gang.

7. Muligheden for frit valg

Mulighed for frit valg er bestemt i Servicelovens § 101, stk. 3: ”En person, der er visiteret til behandling, kan vælge at blive behandlet i et andet offentligt behandlingstilbud eller godkendt privat behandlingstilbud af tilsvarende karakter som det, der er visiteret til efter stk. 1”

Folketinget har med virkning fra 1. januar 2003 vedtaget, at stofmisbrugere frit kan vælge hvilken institution, de ønsker at modtage behandling i. Der er dog visse begrænsninger. Der kan kun vælges blandt andre offentlige institutioner eller godkendte, private institutioner.

Borgeren kan kun vælge en institution, som tilbyder behandling af samme karakter som den, der oprindeligt er blevet tilbudt. Det er en forudsætning, at den institution, som vælges, har plads og ønsker at modtage den pågældende.

Behandlingsgarantien, dvs. reglen om, at behandlingen skal iværksættes senest 14 dage efter henvendelsen, kan fraviges, hvis brugeren vælger at blive behandlet et andet sted end det oprindeligt tilbudte. I helt særlige tilfælde bortfalder retten til frit institutionsvalg. Der tænkes specielt på psykisk syge personer, som ikke er i stand til at overskue konsekvenserne af deres eget valg.

8. Handleplaner udarbejdelse, koordinering og opfølgning

- Den kommunale handleplan, i henhold til serviceloven § 141, stk. 2 tilbyder kommunen at udarbejde en handleplan til personer med alvorlige sociale problemer, der ikke eller kun med betydelig støtte kan opholde sig i egen bolig, eller som i øvrigt har behov for betydelig støtte for at forbedre de personlige udviklingsmuligheder.
- Behandlingsplaner, udarbejdes i tæt samarbejde med borgeren, som efter behov og omstændigheder kan være en del af den sociale handleplan. Behandlingsplanen er en rettesnor for indsatsen og beskriver kort- og langsigtede mål samt metoder, opgavefordeling og tidsplan.

De kortsigtede mål er de mål, der er vigtigst for borgeren i de nærmeste tre til seks måneder. De langsigtede mål rummer borgerens ønsker på længere sigt.

Formålet med behandlingsplanerne er at skabe klarhed om mål, midler og ansvarsfordeling samt at medvirke til at brugeren fortsat er motiveret til at forblive i behandlingsforløbet. Morsø Rusmiddel Center koordinerer og kvalitetssikrer behandlingsplaner og sociale handleplaner i forhold til såvel eksterne samarbejdspartnere som internt mellem Kommunens afdelinger og forvaltninger.

- Udarbejdelse og revision af behandlingsplaner, ved henvendelse om behandling udarbejdes en behandlingsplan indenfor 14 dage. Behandlingsplanen angiver retningslinjerne for behandling og den videre behandling for de næste 6 måneder. Herefter revideres behandlingsplanen hver 3. måned, og efter individuelle behov.

9. Brugerinddragelse

Brugerinddragelse er en vigtig del i Morsø Rusmiddel Centers misbrugsbehandling. Det kommer til udtryk ved, at borgeren inddrages i tilrettelæggelsen af egen behandling gennem udarbejdelsen af behandlingsplaner.

Brugermøder

Morsø Rusmiddel Center afholder et fælles brugermøde i kvartalet. Alle brugere og medarbejdere har mulighed for at deltage. Mødet er struktureret efter en dagsorden med indlæg fra både brugere og personale. Dagsordenen udsendes ugen før mødets afholdelse, og her kan alle spørgsmål vedrørende behandlingen og forhold på afdelingen tages op med undtagelse af personsager.

Brugerrepræsentanter til brugerrådet vælges på et brugermøde, for et år af gangen.

Brugerråd og brugerrådsmøder

Brugerrådet består af tre brugerrepræsentanter, der vælges på et brugermøde, og to personalerepræsentanter. Rådet har høringsret i spørgsmål vedrørende tilrettelæggelse af behandlingen på afdelingen, dog undtaget personsager, og har ansvaret for i samarbejde med personalerepræsentanterne at udarbejde forslag til en dagsorden for brugermødet. Brugerrådet afholder et månedligt møde.

10. Reglerne for betaling af kost og logi m.v.

Borgeren betaler selv for kost og logi under døgnbehandling. Betaling af logi bortfalder når borgeren har egen bolig. Betalingsforpligtelsen omfatter kun udgifter til kost og logi under opholdet og ikke behandlingsudgifterne. Betalingen sker fra første dag og er fastsat ud fra, at borgeren ikke kan fravælge et eller flere måltider under opholdet. Prisen for kost og logi i forbindelse med et ophold fremgår af godkendelsesgrundlaget af det enkelte tilbud. Den konkrete egenbetaling for kost og logi fastsættes dog ud fra en konkret vurdering i hvert enkelt tilfælde, hvorved det sikres, at borgeren har et rimeligt beløb til egne fornødenheder.

I enkeltstående tilfælde kan egenbetalingen ske ved, at Morsø Rusmiddel Center efter aftale med den visiterede borger betaler de respektive beløb. Opholdsbetalingen indarbejdes i en samlet handleplan udarbejdet mellem Morsø Rusmiddel Center og borgeren i fællesskab, således at der er klarhed over forsørgelsesgrundlaget og egenbetalingen fra døgnopholdets begyndelse. Morsø Rusmiddel Center er ansvarlig for beregning af opholdsbetaling.

11. Information om sagsbehandling og klageadgang

Morsø Rusmiddel Center visiterer til behandlingstilbud, hvor der er mindst mulig indgriben og med mulighed for efter behov at intensivere behandlingsindsatsen. Indsatsen er helhedspræget og tager hensyn til hver enkelt borgers individuelle forhold. Indsatsen skal styrke brugernes ressourcer og fjerne eller reducere belastningerne ved stofmisbruget og den dermed forbundne livsstil.

Morsø Rusmiddel Center og de respektive samarbejdspartnere betjener sig af et journalsystem, som opfylder de formelle krav til offentlige institutioners journalføring, og som desuden kan tjene til dokumentation af det udførte behandlingsarbejde med hensyn til målsætninger, metoder og resultater.

Endvidere skal journalerne kunne danne udgangspunkt for supervision, personalet raining og forskning. Borgerne har aktindsigt, jfr. Forvaltningsloven.

En borger kan klage over en behandling, som han/hun modtager og/eller klage over et afslag på behandling. Borgeren kan selv klage og kan også ved fuldmagt lade sig repræsentere af en anden person, en forening eller af en advokat.

En klage kan fremsættes skriftligt eller mundtligt og skal indgives senest fire uger efter afgørelsen er truffet.

Klage over sundhedsfaglig behandling

En klage over den sundhedsfaglige behandling, der udøves af personer inden for sundhedsvæsenet, skal rettes til Sundhedsvæsenets Patientklagenævn.

En klage skal være indsendt inden 2 år efter det tidspunkt, hvor klageren var eller burde have været bekendt med det forhold, der klages over. Dog skal klagen være indsendt senest 5 år efter den dag, hvor klageforholdet har fundet sted.

Sundhedsvæsenets Patientklagenævn
Frederiksborggade 15, 2. sal
1360 København K
Telefon 33 38 95 00
E-mail: pkn@pkn.dk
Hjemmeside: www.pkn.dk

Klage over social behandling

En klage over den afgørelse, Morsø Rusmiddel Center har truffet i den konkrete sag, kan indbringes for det sociale nævn.

Det kan f.eks. være klage over afslag på behandling efter servicelovens § 101, på grund af manglende iværksættelse af tilbud senest 14 dage efter borgerens henvendelse.

Det kan være klage over, at Morsø Rusmiddel Center beslutter at ændre indholdet af en afgørelse, som tidligere er truffet.

Hvis stofmisbrugeren har søgt om at komme i døgnbehandling, og afgørelsen ender med et tilbud om dag/ambulant behandling, kan der ligeledes klages.

Der kan klages over et afslag på at kunne vælge et andet tilbud af samme art som det, Morsø Rusmiddel Center har visiteret til.

Der kan klages over, at reglerne for sagsbehandling ikke er blevet overholdt, f. eks. hvis Morsø Rusmiddel Center har givet afslag på aktindsigt, eller hvis stofmisbrugeren ikke er blevet inddraget i behandlingen af sagen.

Der kan desuden klages over personalet på Morsø Rusmiddel Center.

En klage skal altid afleveres på Morsø Rusmiddel Center.

Klager over afgørelser eller over, at reglerne for sagsbehandling ikke er blevet overholdt, bliver behandlet af Det sociale Nævn. Men Morsø Rusmiddel Center skal først have mulighed for at se på sagen igen og vurdere, om de har truffet den rigtige afgørelse.

Morsø Rusmiddel Center har fire uger til genvurdering. Hvis centeret fastholder sin oprindelige afgørelse, sender centret selv klagen videre til Det sociale Nævn sammen med papirerne i sagen. Klager over personalet på Morsø Rusmiddel Center skal stiles til dem, der er ansvarlige for personalets optræden.

Hvis du har klager over personalets optræden skal du henvende dig til:

Morsø Kommune
Trivsel og Sundhed
Jernbanevej 7
7900 Nykøbing Mors

Telefon 99 70 70 00

12. Personalets faglige kvalifikationer og kompetenceudvikling

Arbejdet med stofmisbrugere stiller krav til viden om dels stofbrugets egenart, dels de komplekse psykologiske, helbreds- og samfundsmæssige forhold, som knytter sig til stofmisbruget.

Derfor er personalegruppen på Morsø Rusmiddel Center tværfagligt sammensat, veluddannet og består af:

- Daglig leder, en sekretær, en socialrådgiver, en alkoholkonsulent, en stofkonsulent, to pædagoger, en social- og sundhedshjælper, en sygeplejerske og en læge ansat på konsulentbasis.

Morsø Rusmiddel Center betragter hver enkelt medarbejder, som et værdifuldt aktiv, der engageret og aktivt arbejder for opfyldelse af de overordnede mål for indsatsen.

Kompetenceudvikling søges gennem relevant efteruddannelse, litteraturstudier samt deltagelse i supervision, konferencer, temadage, kurser og vidensdeling i netværk.

13. Monitorering af indsatsen

Dokumentation af behandlingsindsatsen og dennes resultater er en forudsætning for fortsat kvalitetsudvikling af behandlingen og en hensigtsmæssig ressourcefordeling.

For at sikre grundlaget for dokumentation og kvalitetssikring er der etableret et elektronisk klientregistrerings- og journaliseringssystem. Systemet indeholder data vedr. den enkelte borger og dennes behandling, og gennem forskellige udtræk monitoreres behandlingsindsatsen løbende.

Desuden indberettes til Sundhedsstyrelsens register over stofmisbrugere i behandling (SIB), til Danmarks statistik og til Servicestyrelsens stofmisbrugsdatabase (VBGS). Alle registreringer af behandlingsindsatsen og borgerne og dokumentationen heraf er omfattet af bestemmelserne i Persondataloven.